Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Zatwierdzam:
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
Mariusz BŁASZCZAK

DOLiZK-IV-775-10/2017

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2017 r.

ZASADY
udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych

I. Przeznaczenie pomocy, warunki ogólne przyznawania pomocy i podstawa prawna

1. Pomoc jest udzielana w formie zasiłku celowego przyznawanego, na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.), przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, który działa z upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Pomoc może być przyznawana niezależnie od kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 powołanej ustawy. Wypłaty zasiłków celowych osobom uprawnionym dokonywane są przez właściwe miejscowo ośrodki pomocy społecznej.
2. Pomoc przeznaczona jest na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który został zniszczony lub uszkodzony w wyniku powodzi, podtopień, intensywnych opadów atmosferycznych, silnych wiatrów, wyładowań atmosferycznych lub osunięć ziemi, zwanych dalej „zdarzeniem klęskowym". Szczegółowe warunki przyznawania pomocy na remont budynku/lokalu mieszkalnego określone zostały w pkt II. Szczegółowe warunki przyznawania pomocy na odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego określone zostały w pkt III.
3. Przez budynek mieszkalny rozumie się także budynek gospodarczy służący zaspokajaniu niezbędnych potrzeb bytowych rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, w szczególności budynek inwentarski. W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia budynku gospodarczego pomoc przyznawana jest odrębnie do wysokości ograniczeń przewidzianych odpowiednio dla zniszczenia lub uszkodzenia budynku/lokalu mieszkalnego, z tym że w przypadku odbudowy udzielona pomoc nie może przekroczyć kwoty **100 tys. zł (słownie: sto tysięcy złotych)**.
4. Pomoc przyznawana jest rodzinom lub osobom samotnie gospodarującym, prowadzącym, w dniu wystąpienia zdarzenia klęskowego, gospodarstwo domowe w budynku mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym zniszczonym lub uszkodzonym w wyniku tego zdarzenia, zwanym dalej „osobami uprawnionymi".
5. Pomoc udzielana jest na wniosek osoby uprawnionej. Wniosek może zostać złożony ustnie do protokołu poza siedzibą ośrodka pomocy społecznej, w szczególności w miejscu zdarzenia klęskowego. W uzasadnionych przypadkach pomoc może być przyznana z urzędu za zgodą osoby uprawnionej.
6. Jeżeli w zniszczonym lub uszkodzonym budynku/lokalu mieszkalnym gospodarstwo domowe nie było prowadzone w dniu zdarzenia klęskowego, nie zachodzą przesłanki do przyznania pomocy. Pomoc nie

przysługuje również na remont/odbudowę budynku/lokalu innego niż budynek/lokal mieszkalny (np. budynku w budowie, domu rekreacyjnego i letniskowego) ani na remont/odbudowę obiektów o innym charakterze (np. dróg dojazdowych).

7. Kwota udzielanej pomocy nie może przekroczyć wysokości szkód wyrządzonych zdarzeniem klęskowym w danym budynku/lokalu mieszkalnym.

8. Podstawą do określenia wysokości przyznawanej pomocy jest rodzinny wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej.

9. W przypadku, gdy w budynku/lokalu mieszkalnym prowadzonych jest faktycznie kilka gospodarstw domowych, pomocą może być objęte każde odrębne gospodarstwo domowe, jednakże łączna wysokość środków przyznanych na remont/odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego nie może przekroczyć wysokości kosztów niezbędnych do usunięcia skutków zdarzenia klęskowego w budynku/lokalu mieszkalnym.

10. Pomoc może być przyznawana w drodze jednej lub kilku odrębnych decyzji administracyjnych, którym powinien zostać nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

11. Pomoc może być wypłacana w transzach. W takim przypadku wypłata kolejnej transzy zasiłku winna zostać poprzedzona weryfikacją sposobu wykorzystania środków przekazanych w ramach wcześniejszej transzy, w szczególności rozliczeniem za pomocą faktur lub rachunków.

12. Pomoc przyznawana jest niezależnie od odszkodowania przysługującego z tytułu ubezpieczenia budynku/lokalu mieszkalnego od skutków klęsk żywiołowych. Zapis ten nie zwalnia jednak organu gminy od stosowania zasady miarkowania pomocy.

13. Pomoc może zostać przyznana odpowiednio na remont/odbudowę wyłącznie jednego budynku/lokalu mieszkalnego albo na zakup jednego budynku/lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego wraz z gruntem, na którym jest posadowiony, albo na zakup jednej działki budowlanej, z zastrzeżeniem pkt I.3.

14. Z kwoty przyznanego zasiłku może zostać sfinansowany remont lub zakup urządzeń niezbędnych do doprowadzenia energii, ciepła, wody oraz niezbędnej infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkalnemu, a także koszty uporządkowania terenu.

15. Osoby uprawnione powinny przedstawić faktury lub rachunki potwierdzające poniesienie wydatków, związanych z remontem/odbudową budynku/lokalu mieszkalnego, dokonanych z kwoty przyznanego zasiłku.

16. W przypadku gdy osoba uprawniona nie rozliczy poniesionych wydatków (np. nie przedstawi rachunków lub faktur) albo przeznaczy pomoc na wydatki niezgodne z celem, na jaki została ona udzielona, zwrot środków z tytułu udzielonej pomocy następuje na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

II. Warunki przyznawania pomocy na remont budynku/lokalu mieszkalnego

1. Pomoc przysługuje na remont uszkodzonego budynku/lokalu mieszkalnego.

2. Wysokość pomocy ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie może przekroczyć kwoty **20 tys. zł (słownie: dwadzieścia tysięcy złotych),** przyznawanej w związku ze szkodami w jednym budynku/lokalu mieszkalnym, z zastrzeżeniem pkt I.3.

3. Osobami uprawnionymi są:

a) właściciel budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego,

b) osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do zniszczonego lub uszkodzonego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego,

c) osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego,

d) osoba, która jest najemcą lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego,

e) osoba, na rzecz której ustanowione zostało prawo dożywocia.

4. Pomoc na remont budynku/lokalu mieszkalnego może zostać udzielona osobom, o których mowa w pkt II.3 lit. d - e, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody właściciela na przeprowadzenie remontu

budynku/lokalu mieszkalnego. W przypadku wyrażenia zgody przez właściciela nie będzie on mógł ubiegać się o pomoc na remont budynku/lokalu mieszkalnego będącego przedmiotem najmu lub prawa dożywocia.

5. Zasiłek pomniejsza się o kwotę już przyznanego, z uwagi na to samo zdarzenie, zasiłku celowego z rezerwy celowej budżetu państwa w wysokości do 6.000 zł, o którym mowa w *Zasadach udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej,* zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 24 czerwca 2016 r. (pismo znak: DOLIZK-IV-775-1/2016), tj. o kwotę, która została przyznana/przeznaczona na prace związane z remontem budynku/lokalu mieszkalnego lub remontem/zakupem urządzeń i wykonaniem robót porządkowych, o których mowa w pkt I.14.

6. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych rzeczywistymi potrzebami osób uprawnionych oraz skalą szkód w budynku/lokalu mieszkalnym, wyrządzonych w wyniku zdarzenia klęskowego, wojewoda może wnioskować do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o uruchomienie środków na zasiłek celowy na remont budynku/lokalu mieszkalnego w kwocie wyższej niż wskazana w pkt II.2. Wysokość pomocy ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie może przekroczyć kwoty **100 tys. zł (słownie: sto tysięcy złotych)**, przyznawanej w związku ze szkodami w jednym budynku/lokalu mieszkalnym, z zastrzeżeniem pkt I.3. Kwoty pomocy finansowej, przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń, określa załącznik nr 1 do Zasad.

III. Warunki przyznawania pomocy na odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego

1. Pomoc przysługuje na odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego. Niniejsze warunki mają zastosowanie również do: odtworzenia budynku/lokalu mieszkalnego w innym miejscu lub o innych wymiarach, zakupu budynku/lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego wraz z gruntem, na którym jest posadowiony albo zakupu działki budowlanej.

2. Pomoc może być przyznana, jeżeli zniszczony budynek mieszkalny posiada decyzję o nakazie rozbiórki.

3. Wysokość pomocy ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie może przekroczyć kwoty **200 tys. zł (słownie: dwieście tysięcy złotych)**, przyznawanej w związku ze szkodami w jednym budynku/lokalu mieszkalnym, z zastrzeżeniem pkt I.3. W przypadku budynku gospodarczego, o którym mowa w pkt I.3, wysokość pomocy ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych nie może przekroczyć kwoty **100 tys. zł (słownie: sto tysięcy złotych).** Kwoty pomocy finansowej, przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń, określa załącznik nr 2 do Zasad, a w przypadku budynków gospodarczych załącznik nr 1 do Zasad.

4. Osobami uprawionymi są:

a) właściciel budynku mieszkalnego/lokalu mieszkalnego,

b) osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do zniszczonego lub uszkodzonego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego,

c) osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego.

5. Zasiłek pomniejsza się o kwotę już przyznanego, z uwagi na to samo zdarzenie:

a) zasiłku celowego, o którym mowa w pkt II,

b) zasiłku celowego z rezerwy celowej budżetu państwa w wysokości do 6.000 zł, o którym mowa w *Zasadach udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej,* zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 24 czerwca 2016 r. (pismo znak: DOLIZK-IV-775-1/2016), tj. o kwotę, jaka została przyznana/przeznaczona na prace związane z remontem budynku/lokalu mieszkalnego oraz

remontem/zakupem urządzeń i wykonaniem robót porządkowych wymienionych w pkt I.14, jeżeli nie został on uwzględniony (odliczony) w wysokości pomocy określonej w pkt II.

6. Z kwoty przyznanego zasiłku mogą zostać sfinansowane koszty rozbiórki zniszczonego budynku.

IV. Uruchamianie środków rezerwy celowej na wypłatę zasiłków celowych

1. W celu uruchomienia środków na zasiłki celowe z budżetu państwa wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) sporządza i przedstawia wojewodzie listę uszkodzonych lub zniszczonych budynków/lokali mieszkalnych w poszczególnych miejscowościach z opisem szkody i szacowaną kwotą zasiłku.

2. Wojewoda dokonuje wstępnej weryfikacji danych zawartych w ww. listach, sporządza zbiorczą listę zasiłków z terenu województwa i wnioskuje do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

3. Zbiorcza lista zasiłków, o której mowa w pkt IV.2, stanowiąca załącznik do wniosku wojewody o uruchomienie środków z budżetu państwa, powinna zawierać:

a) informację o rodzaju i dacie zdarzenia klęskowego,

b) nazwę gminy/gmin,

c) liczbę rodzin/osób samotnie gospodarujących, które poniosły straty,

d) syntetyczną informację o rodzaju i rozmiarach szkód w każdej gminie,

e) wysokość środków wnioskowanych do przyznania każdej gminie na wypłatę zasiłków.

4. W przypadku wniosku, o którym mowa w pkt II.6 i pkt III, wojewoda, oprócz danych wymienionych w pkt IV.3, powinien dodatkowo przedstawić informacje dotyczące: imienia i nazwiska osoby poszkodowanej, adresu uszkodzonego/zniszczonego budynku/lokalu mieszkalnego, tytułu prawnego osoby poszkodowanej do nieruchomości, wysokości szkód w budynku/lokalu mieszkalnym oraz wysokości wnioskowanej kwoty zasiłku dla osoby uprawnionej.

5. W przypadku wniosku, o którym mowa w pkt II.6 i pkt III, oszacowania wysokości szkód w budynku/lokalu mieszkalnym dokonuje osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości albo komisja do spraw szacowania strat, powołana przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w której bierze udział pracownik organu nadzoru budowlanego wykonujący zadania służbowe.

6. W sprawach prowadzonych w trybie *Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych, jakie wystąpiły od maja 2017 r., zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pismem z dnia 28 lipca 2017 r. o sygn. DOLiZK-IV-775-6/2017,* stosuje się niniejsze zasady.

7. W celu sprawnego udzielenia pomocy, w razie konieczności, wójt (burmistrz, prezydent miasta) i starosta powinni zapewnić służbom pomocy społecznej, odpowiednie do potrzeb, wsparcie ze strony innych pracowników samorządowych gminy lub powiatu.

Załączniki

do Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych

Załącznik nr 1

Kwoty pomocy finansowej przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń

Procentowy udział zniszczenia/uszkodzenia	*Kwoty pomocy - do:*
5-10%	*6.000*
11-20%	*9.500*
21-30%	*13.000*
31-40%	*16.500*
41-50%	*20.000*
51-55%	*25.000*
56-60%	*30.000*
61-65%	*40.000*
66-70%	*55.000*
71-75%	*70.000*
76-80%	*85.000*
>81%	*100.000*

Załącznik nr 2

Kwoty pomocy finansowej przyznawane w zależności od oszacowanego procentu zniszczeń/uszkodzeń

Procentowy udział zniszczenia/uszkodzenia	*Kwoty pomocy - do:*
5-10%	*12.000*
11-20%	*19.000*
21-30%	*26.000*
31-40%	*33.000*
41-50%	*40.000*
51-55%	*50.000*
56-60%	*60.000*
61-65%	*80.000*
66-70%	*110.000*
71-75%	*140.000*
76-80%	*170.000*
>81%	*200.000*